

образа на Крали Марко, чрез образа на Вълчан войвода и неговото съкровище и чрез местни обредни практики. Припомням, че, според местна етиологична легенда, там Крали Марко се е сбил с великана и като го тръшнал, той се пръснал на парчета и така се образували камъните. А на една от скалите е „дивана“ на Вълчан войвода, където той седял и следял кога ще минава хазната, за да я обере с дружината си - това е причината, според местното знание, тук да е скрито негово съкровище. А в местната фолклорна традиция Жельовите камъни са място, където се осъществяват някогашните обредни и празнични излизания извън селото, най-вече на младите, през Великите пости, изпълнение на местни игри и палене на огънове на Сирни Заговезни. (Демирев, Дечев, Тодорова 2011: 13-14; 91)

В същия контекст трябва да се разглежда и описаната по-горе ситуация върху скалите на възвишението Чуката край с. Глушник.

Много динамична и устойчива е обвързката между местната обредност и сакралните топоси, съотнесими с християнството. Логичен продукт предвид основното вероизповедание на българското население.

В с. Козарево, Твърдишко, е запазено знанието за голям манастир край Улина града, местност западно от селото, където е имало старо селище. Възрастните хора добре помнят общоселското излизане на това място на Летни Никулден-правене на „масло“, „светяването“ му за здраве за хора и добитък, освещаване от свещеник и на оброци и обща трапеза с раздаване, отправяне на молитви към бога. Молебен. „Има манастир по- надолу от язмото. На Летни Никулден - на девети май имахми Масла. Който си обриче Масло. Ний имахми. Разпрая ни мама три масла бяха наши и станаха 150“. Амчи месеха си хляб, питка, кравайчи. Хубо било. Сига веки... Аз онзи ден запалих идна свещ. На него ден, сига ляба опечен, пък тогиз ляб ши замесиш, ша опичеш. Тогаз на тоз ден не